

PÉNZÜGYI SZERVEZETEK FELÜGYELETÉÉRT ÉS FOGYASZTÓVÉDELEMÉRT FELELŐS ALELNÖK

Ügyintéző: Hajas Márton
Telefon: 489-9236
E-mail: hajasm@mnk.hu

Iktatószám: 132433-1/2017
Budapest, 2017. augusztus

04.augusztus

Tisztelt Befektetési Szolgáltató!

A Magyar Nemzeti Bank (**MNB**) 2016 márciusában körlevélben rögzítette a befektetési vállalkozásokról és az árutőzsdei szolgáltatókról, valamint az általuk végezhető tevékenységek szabályairól szóló 2007. évi CXXXVIII. törvény (**Bszt.**) 96. § (3) bekezdése szerinti belső ellenőrzési vizsgálat és jelentés módszertani vizsgálati szempontjait (ikt. sz.: 63538-2/2016), amelyek a következők voltak:

- a befektetési vállalkozás milyen nyilvántartási rendszereket használ az ügyfelek pénzeszközeinek, illetve pénzügyi eszközeinek nyilvántartására;
- a befektetési vállalkozás által az ügyfelek pénzeszközei és pénzügyi eszközei kezelésével megbízott letétkezelő partnerek neve; a vizsgált időszakban a letétkezelők körében bekövetkezett változás, a változás oka; a letétkezelő partnerekkel kapcsolatos, a vizsgált negyedévben bekövetkezett, a Bszt. 57-60. §-aiban meghatározott feltételeket érintő negatív körülmény,
- a letétkezelő felek nyilvántartásai és a befektetési vállalkozás részére vezetett – saját és megbízói – számlái hogyan biztosítják a megbízói és a saját pénzeszközök, illetve pénzügyi eszközök elkülönített kezelését; a letétkezelő felek vezetnek-e a befektetési vállalkozás számára dedikáltan a megbízói, illetve a saját eszközök kezelésére szolgáló számlákat;
- a befektetési vállalkozás tart-e rendszeresen a letétkezelői partnereknél vezetett megbízói számlákon saját pénzeszközt; amennyiben igen, milyen üzleti okokból fakadóan, illetve hogyan történik a megbízói számlákon tartott saját pénzeszközök szükséges mennyiségének meghatározása;
- mikor, milyen eljárással és milyen rendszerességgel valósul meg a megbízói és saját pénzeszközök, illetve pénzügyi eszközök egyenlegére vonatkozóan a befektetési vállalkozás nyilvántartásainak és a külső letétkezelő felek nyilvántartásainak, illetve számlakivonatainak egyeztetése; mely területek vesznek részt a folyamatban; születik-e dokumentum az egyeztetések eredményéről (a folyamat dokumentált-e, utólag nyomon követhető-e, ellenőrizhető-e, a belső szabályozásnak megfelelően történt-e);
- hogyan történik a befektetési vállalkozás nyilvántartása és a külső letétkezelő felek nyilvántartásai, számlakivonatai közötti esetleges eltérések dokumentálása, korrekciója (a folyamat dokumentált-e, utólag nyomon követhető-e, ellenőrizhető-e, a belső szabályozás-

nak megfelelően történt-e); melyek az eltérések jellemzői típusai, ezen tipikus eltérések mögött milyen üzleti okok állnak; a vizsgált negyedévben volt-e olyan eltérés a saját és letétkezelői adatok között, amely háttérben valamilyen rendkívüli körülmény állt;

- melyek a napi 30C jelű adatszolgáltatás (Értékpapír fedezettség részletezése) előállításának lépései (milyen eljárással, mely rendszerek használata révén történik a jelentés előállítása; mely területek és milyen jogosultsági szerepkörökkel vesznek részt a folyamatban; milyen ellenőrző lépések kerültek beépítésre a folyamatba, és megfelelően működnek-e);
- a pénz- és értékpapír fedezettség vizsgálatára kiválasztott értéknep(ok) tekintetében megbízói és saját pénzeszközök, illetve pénzügyi eszközök a befektetési vállalkozás nyilvántartási rendszerében kimutatott állománya rendelkezésre állt-e a letétkezelő felek által vezetett számláin;
- a pénz- és értékpapír fedezettség vizsgálatára kiválasztott értéknep(ok) tekintetében megbízói és saját pénzeszközök, illetve pénzügyi eszközök a befektetési vállalkozás nyilvántartási rendszerében, illetve a letétkezelő felek számlakivonatain szereplő egyenlegének összehasonlító kimutatása letétkezelői helyenkénti, devizanemenkénti és saját-megbízói megbontásban az eltérések összegének és okainak feltüntetésével (amennyiben a nyilvántartás és a bizonylatok között eltérés tapasztalható);
- a pénz- és értékpapír fedezettség vizsgálatára kiválasztott értéknep(ok) tekintetében a saját és megbízói pénzeszközök, illetve pénzügyi eszközök szegregációja maradéktalanul megtörtént a befektetési vállalkozás számláin; amennyiben a megbízói és saját eszközök elkülönítése nem történt meg teljes körűen mivel magyarázható ez.

A pénz- és értékpapírfedezettség negyedéves rendszerességű ellenőrzésére vonatkozó kötelezettség bevezetése óta eltelt időszak alatt beérkezett belső ellenőri jelentések értékelése alapján az MNB, **a hivatkozott körlevél kiegészítéseként**, a következő tartalmi szempontok érvényre jutására – mint a belső ellenőri vizsgálatok lefolytatására vonatkozó felügyeleti elvárásra – kívánja felhívni a jogszabályi rendelkezés hatálya alá eső befektetési szolgáltatók figyelmét, a Bszt. 96. § (3) bekezdésében foglalt belső ellenőrzési feladatok további tartalmi tisztázása és ezen jogszabályi kötelezettségnek való megfelelés érdekében¹:

- az MNB elvárása, hogy a Bszt. 96. § (3) bekezdése szerinti belső ellenőrzési vizsgálat és jelentés térjen ki a Bszt. 57-60. §-aiban foglalt valamennyi előírásnak való megfelelés ellenőrzésére, különös tekintettel az alábbiakra:
 - az ügyfelek tulajdonát képező, az ügyfeleket megillető eszközöknek az ügyfél rendelkezése alapján történő használatához fűződő kötelezettség ellenőrzése, pl. tranzakció szintű bizonylati vizsgálat révén (Bszt. 57. § (1)-(2) bekezdés, Bszt. 58. § (1)-(2) bekezdés),
 - a nyilvántartási rendszer(ek) és a számlavezetők kivonatai közötti egyeztetési (rekonziliációs) folyamatok, feladatok – rendszerességének – ellenőrzése, különös tekintettel a nyilvántartási rendszer(ek) és a kivonatok közötti eltérések alátámasztott feldolgozásának ellenőrzése (Bszt. 57. § (5) bekezdés),
 - a nyilvántartási rendszerben rögzített ügyfélszámlák feletti meghatalmazotti adatok ellenőrzése, az ügyféldossierokban rendelkezésre álló meghatalmazásokkal való

¹ A Bszt. 3. § (2) bekezdése értelmében a Bszt. 60. § (1) bekezdésének a megbízói pénzeszközök elhelyezésével kapcsolatos előírása, ebből fakadóan az abban meghatározott feltételek való megfelelés – a Bszt. 96. § (3) bekezdése szerinti belső ellenőri vizsgálat keretében történő – ellenőrzése nem terjed ki a befektetési szolgáltatási tevékenységet végző hitelintézetekre.

összhangjának ellenőrzése, különös figyelemmel a befektetési vállalkozás alkalmazottja vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony keretében általa foglalkoztatott más személy vonatkozásában fennálló törvényi tilalom ellenőrzésére (Bsz. 57. § (10) bekezdés),

- az ügyfelek tulajdonát képező eszközök letéti őrzésével megbízott partnereket érintően új szerződéskötések esetén a partnerminősítések meglétének, illetve éves rendszerességgel valamennyi partner esetében a partnerminősítés felülvizsgálata dokumentált, kérdőívekkel alátámasztott elvégzésének ellenőrzése (Bsz. 59. § (1) bekezdés)
- a belső ellenőrzés a negyedéves rendszerességű pénz- és értékpapírfedezettségi vizsgálat keretében végezzen önálló, az intézmény által a belső ellenőrzés részére biztosított, az üzleti területek hozzáféréseitől független jogosultságok révén beszerzett adatokra támaszkodó ellenőrzést az ügyfelek tulajdonát képező pénzeszközök és pénzügyi eszközök biztosítottságára vonatkozóan, a nyilvántartási rendszerben rögzített állományoknak a letétkezelői kivonatokat egyenlegadataival, illetve az értéktári állományokkal való összevetése révén, a feltárt eltérések – analitikus szinten történő – indokolásával,
- a belső ellenőri jelentés pontosan térjen ki a belső ellenőrzési vizsgálat, különösen az ügyfelek tulajdonát képező, őket megillető eszközök biztosítottságára (pénz- és értékpapírfedezettségi) vonatkozóan végzett ellenőrzés módszertanára, ideértve, hogy a belső ellenőr pontosan milyen adatforrásokra támaszkodik (pl. milyen informatikai rendszerek, automatizált riportok, bizonylatok révén, mely szakterületek stb. bevonásával végzi az ellenőrzést), illetve, hogy a fedezettségvizsgálat valamennyi megbízói eszközre kiterjed-e (teljes körű-e), amennyiben mintavételes, úgy milyen szempontok figyelembe vételével történik, mely pénzügyi eszközöket, devizanemeket, számlákat stb. érinti.

Felhívjuk a figyelmét, hogy a fenti szempontok kizárólag iránymutatásul szolgálnak, az MNB prudenciális elvárásait tükrözik a negyedéves belső ellenőri vizsgálat elvégzésével kapcsolatosan, a vizsgálat során alkalmazott módszereket az intézménynek a saját folyamatainak, eljárásainak figyelembe vételével szükséges kialakítani. Jelen körlevélben rögzített szempontok az MNB által a negyedéves pénz- és értékpapírfedezettségi belső ellenőri jelentés kapcsán korábban kiadott, 63538-2/2016. ikt. sz. körlevelében foglaltak kiegészítésül szolgálnak, annak tartalmával együttesen értelmezendők.

Együttműködésüket köszönjük.

Tisztelettel:

Dr. Windisch László
alelnök
ELEKTRONIKUSAN ALÁÍRT IRAT